

norden

Sektorplan

Miljø

Islands formandskabsprogram 2009

Miljø
Sektorprogram
Íslands formandsskabprogram 2009

ANP 2008:754
© Nordisk Ministerråd, København 2008
ISBN 978-92-893-1774-0

Layout og omslag Ágústa Ragnarsdóttir.

Tryk Guðjón Ó ehf.

Foto Morgunblaðið.

Oplag 1000

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene i den nordiske miljø-svanemærkeordning.

Nærmere oplysninger om formandskabsprogrammet på www.norden2009.is.

Indhold

Forord	4
Klima	5
Biodiversitet	8
Havet	11
Naturbeskyttelse	13
Bæredygtig produktion og forbrug	14

Forord

De nordiske lande har en lang tradition for at samarbejde om miljøspørgsmål. Det nordiske miljøsamarbejde har rødder tilbage i samarbejdet om naturbeskyttelse og friluftsliv.

Målet med det nordiske miljøsamarbejde er at styrke miljøbeskyttelsen inden for Norden, men også at udforme indspil til internationale processer. De nordiske lande har altid været ambitiøse og fundet et fælles fodslag på miljøområdet. Styrken i det nordiske miljøsamarbejde består i at samtidigt med at vi forbedrer miljøet og livsvilkår i vores egne lande, vokser vores gennemslagskraft i internationale fora. Der findes mange eksempler hvor Norden har initieret og stået i spidsen for internationale processer der har skabt gode resultater. I den forbindelse kan nævnes, at de nordiske lande tog initiativ til FN's Stockholm-konvention om persistente organiske miljøgifte (POP-stoffer), de udformede en række forslag som indspil til Montreal-protokollen, samtidigt med at de altid har været førende i det internationale samarbejde om marine spørgsmål.

Island vil under formandskabet fokusere på globale anliggender som klima og havmiljø. Blikket bliver også rettet mod Nordens unikke natur, naturbeskyttelsens ideologi og samspillet mellem beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.

Det nordiske miljøsamarbejde har, lige fra begyndelsen, skabt store resultater, både inden for Norden, i EØS-regi og internationalt. Island lægger vægt på at dette kan fortsætte. Når det gælder europæisk samarbejde kan rammedirektivet om affald, EU's marine strategi, samarbejdet om implementering af EU's direktiv om registrering, vurdering, godkendelse og begrænsning af kemikalier (REACH) samt det forestående arbejde forbundet med ændringer af EU's kemikalielovgivning nævnes.

Island lægger stor vægt på nordisk samarbejde om arktiske anliggender, og vil i den forbindelse fremhæve de nordiske miljøministres strategi om klima og miljøgifter i Arktis. Samarbejdet med Arktisk Råd er også vigtigt, ikke mindst når det gælder klima og havmiljø.

En stor del af Norden er spredt bebygget, og består af forholdsvis tyndt befolkede kommuner og små samfund. Nordisk samarbejde mellem små lokale samfund har øget kendskabet til miljøspørgsmål, og skabt løsninger der tager udgangspunkt i lokale forhold. I den forbindelse er det værd at nævne samarbejdet om Lokal Agenda 21. Island anser det for vigtigt at dette arbejde fortsætter.

Foruden formandskabets særlige prioriteringer, vil Island bidrage til at implementeringen af en ny nordisk miljøhandlingsplan og nordisk strategi for bæredygtig udvikling, for perioden 2009-2012, kommer godt fra start.

Þorunn Sviutjanardóttir
Miljøminister

Klima

Inden udgangen af 2009 satses der på at afslutte de toårige internationale forhandlinger om initiativer i forbindelse med klimaændringer der berører hele jordens befolkning. Processen kom i kølvandet af en epokegørende aftale på Bali i 2007 hvor verdens lande blev enige om den såkaldte Bali-plan der omfatter fem grundpiller: en fælles fremtidsvision, tiltag for at reducere udslip, tilpasning til klimaændringer, teknisk udvikling og teknologioverførsel, finansiering og investeringer.

Bali-processen tager udgangspunkt i FN's klimapanel (IPCC) fjerde hovedrapport. Rapporten hæver over enhver tvivl at klimaændringerne er menneskeskabte, og beskriver de alvorlige følger som klimaændringerne vil medføre for miljø, samfund og økonomi hvis der ikke handles. Rapporten redegør endvidere for drivhusgassernes kilder, der peges på tekniske løsninger for at reducere udslip og hvilke omkostninger de nødvendige tiltag vil medføre.

Island og det øvrige Norden lægger stor vægt på at der opnås gode resultater i København i slutningen af 2009, og arbejder nu sammen om projekter med henblik på at finde løsninger på forhandlingernes hovedopgaver.

Forskningsresultater har påvist at klimaændringernes påvirkninger allerede er håndgribelige, og at de vil vokse i løbet af indeværende århundrede. Verdens lande evner til at tilpasse sig disse ændringer varierer, f.eks. når det gælder adgang til drikkevand og fødevarer, helse, ændringer i økosystemer og øget pres på kystområderne. Der bør lægges vægt på at støtte verdens fattigste lande til at tilpasse sig klimaændringerne, således at de kan ruste deres infrastruktur til bedre at kunne møde udfordringerne.

De nordiske lande er enige om at opvarmningen af jordens atmosfære gennemsnitligt ikke må overstige to grader celsius i forhold til jordens temperatur inden industrialiseringen. For at afværge klimaændringernes alvorlige konsekvenser, bør man forhandle sig frem til en fælles fremtidsvision og målbare tiltag for at reducere udslip. Målet med aftalen er at begrænse udslip af drivhusgasser, således at det kulminerer inden for de næste 10-15 år. Derefter falder udslippet, således at det i 2050 vil udgøre mindre end 50 % i forhold til 2000. IPCC konkluderer at den industrialiserede verden skal have reduceret udslippet med 25-40 % i 2020 i forhold til 1990. Samtidigt er der behov for handling i de mere velstående udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Sydamerika hvor der satses på mindre udslip end hvad prognoserne viser. Endvidere er det vigtigt at finde helhedsløsninger vedrørende finansiering og teknologioverførsel. For at dette skal lykkes må hele verdens lande finde fælles fodslag.

Der må vedtages regler om binding og udslip af kulstof i forbindelse med udnyttelse af land, ændret udnyttelse af land og skovbrug. I den forbindelse har Island fremsat et forslag om genopretning af vådområder som et alternativ i den kommende aftale samtidigt med at man fortsat lægger vægt på genopretning af vegetation som en måde at lagre kulstof på.

Island lægger også vægt på at man ser nærmere på sektortilgang. Man har gjort opmærksom på sektortilgangens egenskaber som instrument til at identificere de enkelte landes muligheder for at reducere udslip, til at fastlægge tekniske standarder og som et værktøj for udviklingslandene til at definere deres mål om reduktion af udslip.

Sektortilgang indebærer at man tilstræber at finde den mest klimavenlige teknologi og produktionsmåder i de enkelte brancher og samfundssektorer, og fremmer en global spredning af dem, uanset hvorvidt landene er forpligtet iht. Kyoto-protokollen eller ej. Man har blandt andet diskuteret sektortilgangens muligheder i forbindelse med initiering af grænseoverskridende projekter med henblik på at reducere udslip fra international søfart og luftfart, produktionsindustri og ved udnyttelse af skove. Island opfordrer til at man ser nærmere på denne fremgangsmåde, og at der på basis af denne udformes konkrete projekter for at stimulere spredningen af klimavenlig teknologi med henblik på at reducere udslip af drivhusgasser.

Island anser det for vigtigt at integrere nordisk klimasamarbejde, såvel internt i Nordisk ministerråds miljøsektor som med ministerrådets øvrige samarbejdsområder.

Biodiversitet

FN's konvention om biologisk mangfoldighed indebærer omfattende internationale forpligtelser vedrørende beskyttelse af biodiversitet, og bæredygtig udnyttelse af biota, samt bestemmelser om at sikre en retfærdig fordeling af de goder der kommer af brugen af genressourcerne. De lande, der har tilsluttet sig konventionen, har vedtaget at forsøge at standse tabet af biodiversitet, på land inden år 2010 og på hav inden 2012, samt at oprette et net af fredede områder over hele verden med henblik på at beskytte arter, habitater, økosystemer og vigtige referenceområder, samt at modarbejde destruktion af habitater og påvirkningen af invasive arter.

Jordens biodiversitet er en forudsætning for menneskets eksistens. I senere tid er økosystemernes tjenester blevet forringet dramatisk over hele verden, først og fremmest på grund af menneskelige aktiviteter. Jordens biodiversitet er alle jordboers fælles arv, og kan ikke opgøres i penge. Beskyttelse af nøgleøkosystemer er afgørende, og det er uhyre vigtigt at genopbygge og genoprette skadede og destruerede økosystemer, som foreskrevet i konventionen om biologisk mangfoldighed.

Mange vigtige økosystemer er under stort pres og derfor står det klart at det bliver svært at leve op til forpligtelserne i konventionen om biologisk mangfoldighed. Økosystemernes forringelse har vidtrækkende miljømæssige, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser. I Norden er oprindelige økosystemer og jordbund destrueret, og nogle steder er vandkvaliteten truet. Selv om problemets art og omfang varierer fra land til land, står det klart at menneskelige aktiviteter bærer en stor del af skylden for forringelsen af økosystemer og biologisk mangfoldighed. Menneskeskabte klimaændringer, destruktion af habitater, rovdrift og import af invasive fremmede arter anses for at være den største globale trussel mod biologisk mangfoldighed. De ekspanderende byer indebærer overgreb mod naturlige områder, og skaber et akut behov for nye miljøløsninger for at bevare vandkvaliteten og biologisk mangfoldighed, øge lagring af kulstof og styrke økosystemernes tjenester. Forskningen viser også at urbane menneskers begrænsede adgang til naturlige områder påvirker folkehelsen i en negativ retning. I Norden lægges der øget vægt på at genoprette naturlig vegetation og landskaber i kølvandet af menneskets anlægsarbejder og anden aktivitet.

Island anser det for nødvendigt at styrke nordisk samarbejde mellem videnskabsfolk om metoder til at genoprette økosystemer, og dermed øge viden og faglighed om genopretning af økosystemer i Norden, kortlægge projekter af denne art, og identificere områder hvor der mangler viden. Island lægger vægt på at man ser på genopretning af naturlige skovsystemer og vegetation på eroderede steder, samt genopretning af vådområder. Endvidere vil man undersøge mulighederne for at genoprette skadede habitater på havbunden. Samarbejdet skal skaffe overblik over projekter af denne art, styrke videnskabelig knowhow og vurdere hvorvidt nordiske projekter på dette område kan blive et forbillede for resten af verden.

Projekt

Det islandske formandskab vil foreslå at Norden går sammen om et projekt om genopretning af skadede økosystemer. Projektets formål er at etablere et tværfagligt samarbejde om genopretning af økosystemer, øge viden om og faglighed i genopretning af økosystemer i Norden, og udvikle tværfaglige paradigmer for genopretning af økosystemer samt gøre den mere målrettet. Projektet skal føre forskellige videnskabsområder og samarbejdspartnere sammen. Der bliver arbejdet med følgende:

- genopretning af naturlige skove, tørvemose, vådområder og strømvande
- genopretning efter forskellige indgreb, f.eks. efter anlægsarbejder
- genopretning af naturlig vegetation og økosystemer i åbne arealer i byerne.

Havet

Fra tidernes morgen har havet været et livsvigtigt spisekammer for nordboere. Havet forbinder de nordiske lande, og har igennem tiderne gjort det muligt for indbyggerne at kommunikere og handle med hinanden. Havet er kilde til store økonomiske goder for hele Nordens indbyggere.

Nu for tiden undergår havet store ændringer, som for det meste er menneskeskabte. Denne udvikling kræver at der reageres resolut. Havets forurening respekterer ingen grænser. Samarbejde på tværs af grænser er derfor afgørende for at opnå resultater. Nordisk samarbejde samt internationale og regionale aftaler og samarbejde er midler til at opnå resultater.

Kampen mod havforurening har bragt mange positive resultater inden for de senere år. Alligevel står Norden overfor mange udfordringer vedrørende havet. Det drejer sig primært om klimaændringernes påvirkning af havet men også øget søfart i de nordlige områder, stigende efterspørgsel efter udnyttelse af naturressourcer i de arktiske områder, indgreb og destruktion af habitater, følger af forurening på land og nye forurenende stoffer der er blevet udledt i miljøet i årenes løb.

Klimaændringernes følger viser sig f.eks. i opvarmning af havet. Nordatlantens gennemsnitstemperatur er steget med næsten halv grad celsius siden 1990, og ventes at stige yderligere i de kommende årtier. Havet er blevet mere salt og der foreligger ikke nogen klare prognoser om hvor udviklingen bærer hen. Havets overflade er steget, stormvejr bliver hyppigere og bølgehøjden er øget. Forsuring af havene vokser med risiko for alvorlige konsekvenser da ændringer i havets syreindhold medfører at kalkaflejringer på levende organismer, såsom koraller, plankton og skaldyr, opløses. Det vides ikke hvordan disse ændringer vil påvirke havets biota i en større sammenhæng.

Klimaændringer i Arktis kan blive en af de største udfordringer når der udformes fremtidsstrategier for søfarten og havmiljøet. Skibstrafikken er en stor forureningsfaktor i vækst. Island anser det for vigtigt at bidrage til udvikling af ny teknologi til reduktion af udslip fra skibsfarten.

Island lægger vægt på at de nordiske lande samarbejder om forskning af klimaændringernes følger for havet, og hvordan disse kan modarbejdes i fællesskab.

Island lægger vægt på at de nordiske lande samarbejder om marine spørgsmål i Arktisk Råds regi. FN's *Global Programme of Action* (GPA) har som mål at afværge forurening fra land da man skønner at ca. 80 % af havets forurening stammer fra landbaserede kilder. Island påpeger endvidere vigtigheden af FN's regionale handlingsplaner om at beskytte de nordlige havområder mod forurening fra land (Regional Programme of Action). Her er PAME-gruppens (Protection of the Arctic Marine Environment) arbejde særdeles vigtigt da det bl.a. omfatter vurdering af søfartens påvirkning af miljøet i nordlige havområder under hastig forandring. PAME arbejder nu for tiden på at opdatere den regionale plan for de nordlige havområder. Planen, der udgør et vigtigt grundlag for de nordiske lande, når nationale handlingsplaner om havets beskyttelse skal udarbejdes og iværksættes, ventes at være klar i 2009.

De nordiske lande har tilsluttet sig vigtige konventioner som f.eks. OSPAR og HELCOM der handler om beskyttelse af de nordiske havområder. En række internationale konventioner er blevet vedtaget med henblik på at modarbejde forurenende stoffer. I den forbindelse kan man nævne Stockholm-konventionen om persistente, organiske miljøgifte (POP-stoffer), og UNECE-konventionen om langtransporteret, grænseoverskridende luftforurening (Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution).

Til trods for internationale konventioner udledes der stadigvæk stoffer i havet, og derfor er det vigtigt at føre effektiv overvågning, og forhindre at kosmetik, pesticider og medicin udledes i havet. Island anser det for vigtigt at man ratificerer internationale aftaler, og at forurenende stoffer i havet bliver overvåget konstant. Inden for rammerne af OSPAR-konventionen udarbejdes nu en rapport (Quality Status Report) om havets tilstand. Rapporten ventes at udkomme i 2010. Island finder det vigtigt at der til enhver tid foreligger et klart billede af havets tilstand, og lægger derfor vægt på at de nordiske lande deltager aktivt i det arbejde der foregår inden for rammerne af OSPAR, ikke mindst når det gælder tilstandsrapporten. Island lægger også vægt på at de nordiske lande samarbejder i Arktisk Råd om beskyttelse af havmiljøet, bl.a. ved at deltage i rådets arbejdsgrupper og projekter.

Inden for rammerne af OSPAR har man oprettet et netværk af beskyttede havområder, bl.a. i pagt med konventionens ånd når det gælder biologisk mangfoldighed. Formålet er at beskytte og forhindre at arter og habitater destrueres, samt at genoprette økosystemer der er forringet på grund af menneskelige aktiviteter. Inden for rammerne af konventionen overvejer man også at etablere internationale beskyttelsesområder der ligger uden for staternes jurisdiktion. Island lægger vægt på at relevante institutioner fortsat arbejder med at lokalisere og beskytte udsatte økosystemer i havet.

Island anser at man bør øge antallet af beskyttede havområder, og opfordrer det øvrige Norden til at bidrage til at udvide netværket af beskyttede områder som OSPAR lægger op til.

Projekt

Island vil initiere samarbejde med nabolandene om at udarbejde et risikokort for Nordatlanten. Samtidigt med at havets og atmosfærens temperatur stiger og isen på Nordpolen smelter væk, vokser udnyttelsen af de naturressourcer der tidligere var utilgængelige, og skibstrafikken i området øges. Det er nødvendigt at de nordiske lande reagerer i fællesskab på de ændrede forhold for at beskytte den sårbare natur, både på land og på hav. Et risikokort over Nordatlanten, der angiver de overhængende farer for tænkelige miljøkatastrofer i havområdet, er afgørende for at der kan sættes effektivt og systematisk ind overfor eventuelle ulykker.

Naturbeskyttelse

På naturbeskyttelsesområdet har Norden, i lighed med den øvrige verden, store forpligtelser overfor kommende generationer. Disse forpligtelser består ikke mindst i at bevare mangfoldigheden og friluftsmuligheder i landenes natur.

Nordboer har fra tidernes morgen boet tæt på naturen, og udnyttet dens ressourcer i en sameksistens gennem tykt og tyndt. Dette har præget nordboernes forhold til naturen og medvirket til at styrke folks bevidsthed om deres miljø. Nordens beboere fornemmede meget tidligt hvor vigtigt det var at beskytte naturen mod overgreb og rovdrift hvilket bekræftes i skriftlige kilder om hele Nordens historie.

Udnyttelse af naturens ressourcer er en forudsætning for økonomien i de fleste lande i verden. Samtidigt er det en eftertragtet livskvalitet at kunne nyde en varieret og uspoleret natur. Nordens natur er en vigtig ressource, og arbejdet på at integrere naturbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne burde være et forbillede når de nordiske lande kommer med indspil i internationale fora.

Island lægger vægt på at naturen fortsat bliver en af forudsætningerne for vores velfærd på mange områder. Naturen forsyner os med vand, energi, føde og diverse råstoffer, og spiller derfor en vigtig rolle for vores fysiske og psykiske helbred. Folk, der behandler deres hjemlandes natur af respekt og nænsomhed, står stærkt i forhold til dem der spolerer naturen med forurening og ødelæggelse af habitater. Island anser det for vigtigt, at der ved udnyttelse af naturressourcerne tages højde for naturbeskyttelse da udnyttelse af naturens ressourcer og beskyttelse af naturen ikke er modsætninger. Det er vigtigt at naturbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne går hånd i hånd, og integreres i alle vore tanker og handlinger.

Island lægger vægt på at naturbeskyttelse er mere vidtrækkende end blot fredning af henholdsvis områder og arter. Naturbeskyttelse bør integreres i offentlige planer, alt anlægsarbejde og samfundsudviklingen generelt.

Islands formandskab vil fokusere på naturbeskyttelse og den ideologi der ligger bag. I den forbindelse bliver især lagt vægt på at introducere naturbeskyttelsens ideologi for unge mennesker i Norden.

Island vil benytte Vatnajökull nationalpark, der blev grundlagt i juni 2008, for at demonstrere hvordan man kan integrere naturbeskyttelse med udnyttelse af naturen.

Nationalparken er det største naturbeskyttelsesprojekt i Islands historie, og samtidigt Europas største nationalpark. Den omfatter ca. 12 % af Islands areal. Nationalparkens planlægning, og formålet med grundlæggelsen af den, er et eksempel på hvordan man integrerer naturbeskyttelse med samfundsudviklingen og bæredygtig udnyttelse af naturens ressourcer.

Projekt

Det islandske formandskab vil invitere unge repræsentanter fra samtlige nordiske lande på en ekskursion til Vatnajökull nationalpark hvor de får mulighed for at se hvordan naturens kræfter, vulkansk aktivitet, gletchere og vandfalde, danner formationer i landskabet, samtidigt med at de oplever den livskvalitet der er forbundet med friluftsliv og naturbeskuelse i en varieret og henrivende natur. Rejsens røde tråd og hovedformål er at præsentere naturbeskyttelsens ideologi for unge mennesker, koble den til nationalparken og formidle dette videre til andre unge i Norden.

Bæredygtig produktion og forbrug

Jordens ressourcer er begrænsede. Produktion og forbrug kan forurene og skade naturen. Det er vigtigt at tilrettelægge forbruget og produktionen ud fra principperne i bæredygtig udvikling hvor alle er deres ansvar bevidst. Det er også vigtigt at offentlige myndigheder går foran når det gælder organiseret miljøarbejde og grønne indkøb i deres institutioner. Miljøledelsessystemer gør det nemmere for myndigheder og erhvervsliv at arbejde for miljøet. Interesse og øget udbud på miljømærkede varer gør det nemmere for forbrugerne, hvad enten det gælder individer, virksomheder eller offentlige instanser at bidrage til at lette trykket på jordens ressourcer.

Island lægger vægt på at Norden påvirker implementeringen af EU's politik om bæredygtigt forbrug og produktion. I nordisk samarbejde lægges der vægt på at små virksomheder har værktøj til at arbejde for miljøet. Nordiske projekter om den bedst tilgængelige teknik i forskellige brancher har været en stor succes, og bidraget til at man har opnået gode resultater og fået stor indflydelse på EU's politik på området. Endvidere har nordisk samarbejde om udvikling af værktøjer til virksomheder til at omlægge deres virksomhed i en bæredygtig retning, og finde frem til mere miljøvenlige løsninger, givet væsentlige resultater. Det islandske formandskab lægger vægt på at styrke dette arbejde yderligere og arbejde for en videreudvikling af et overskueligt miljøledelsessystem der er velegnet for små og mellemstore virksomheder i Norden, samt undersøge mulighederne for certificering af miljøledelsessystemer.

Produktion og brug af kemikalier kan påvirke miljøet i nævneværdig grad. Norden har været førende om at definere den risiko, som anvendelsen af forskellige kemikalier medfører for helse og miljø. Det arbejde kommer ikke kun Norden til gode men også inden for bl.a. EU og OECD. Island lægger vægt på at fortsætte dette arbejde med det for øje at forhindre skader på helse og miljø på grund af produktion og anvendelse af kemikalier.

Projekt

Den nordiske miljømærkning *Svanen* er en af succeshistorierne i det nordiske samarbejde. *Svanen* har delvis været forbillede for EU's miljømærke, *Blomsten*, og de standarder der er forbundet med den. Det islandske formandskab vil arbejde for at *Svanen* bliver yderligere styrket, og at de konklusioner og forslag der fremgår af evaluering af *Svanen* i 2007 gennemgås. Island vil iværksætte et projekt hvor man samler gode eksempler på *Svanens* markedsføring og benytter oplysningerne til at styrke spredningen af den yderligere.

Læs mere om Islands formandskabsprogram på www.norden2009.is

norden

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde sigter mod at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202
www.norden.org

Kontaktoplysninger for formandskabet:

Miljøministeriet
Danfríður Skarphéðinsdóttir
Skuggasundi 1
IS 150 Reykjavík
ISLAND
Tel. +354 5458600

MILJØMINISTERIET

